

Kapittel 12: Kommunal autonomi – hvor stort er spillerommet?

Sentrale begrep og/eller ideer

Gjør rede for forskjellen mellom det negativt og det positivt avgrensede selvstyre. Hva menes med uttrykket ”*ultra vires*” i denne sammenheng?

Hva går forskjellen mellom uttrykkene ”handlingsrommet” og ”handlingsmuligheter” ut på?

Gjør rede for forskjellen mellom ”unifunksjonelle” og ”multifunksjonelle” kommuner.

Gi en oversikt over de viktigste og mest brukte virkemidlene staten har for å styre innholdet av kommunenes virksomhet.

Hva menes med uttrykket ”øremerkede midler”?

Resonnementer og/eller sammenhenger

Sikring av nasjonal likhet er en sentral målsetting for praktiseringen av våre velferdsordninger. I hvilken grad bidrar denne målsettingen til å svekke (eventuelt styrke) kommunenes autonomi i forhold til staten? Begrunn ditt svar.

Gi en oversikt over ulike modeller å organisere det kommunale selvstyre på, og diskuter hva som særpreger den norske modellen sammenlignet med de ordningene man finner i andre land.

Diskuter forholdet mellom legale og finansielle virkemidler i statens styring av kommunal aktivitet. Hvilke typer virkemidler er de mest effektive for å sikre at hensynet til statlige krav i den kommunale tjenesteytingen blir ivaretatt?

Opplegg for empiriske undersøkelser

Anta at du skal gjennomføre en sammenlignende analyse av kommunenes uavhengighet i utformingen av tjenesteytingen på forskjellige områder av den samlede kommunale virksomheten. Du skal velge minst to policy-områder som skal sammenlignes. Hvilke hensyn ville du legge vekt på i valget av policy-områder for analysen?

Hvordan ville du utforme analysens avhengige variabler for å sikre deg variasjon i verdiene på variablene?

Hvordan vil du gå fram for å måle graden av statlig styring på de valgte oppgaveområdene?

Hvilke andre forklaringsfaktorer – i tillegg til mål for den statlige styringen – ville du inkludere i analysemodellen?

Formuler hypoteser om hvilke effekter du forventer å finne av den statlige styringen på kommunenes virksomhet innenfor de valgte feltene.